

CYRANO

läheb läände

**Rahvusoper plaanib aprilli lõpul tal-
letada plaadile ja videolindile Eino
Tambergi tuntuima ooperi "Cyrano de
Bergerac". Eesti Raadio viib aga teose
monteeritud kujul Euroopa
Ringhäälingute Liidu (EBU) vahendusel
15. mail ligi 10 miljoni raadiokuulajani.**

MÄRT TREIER

"Cyrano de Bergerac" on eesti ooperiklassika tipmisi teoseid, leiab Rahvusoperi kunstiline juht ja peadirigent Paul Mägi, kes seda ooperit juhatab.

"Kahjuks pole eesti ooperimuusika eestlaste hulgas kuigi populaarne," tõdeb Mägi. "Isegi tugevast reklaamist hoolimata jäävad inimesed selle vastu jahedaks."

Mägi põhjendab ooperi-plaadi ja -video valmistamist nii, et see on alternatiiv mis lubab eestlastel Tambergi meistriteost nautida mugavates oludes, kui ooperisaalis.

"Oluline on, et inimesed mõistaksid lõpuks, millest nad õigupoolest ilma on jäänud."

Mägi loodab, et plaat valmib järgmise hooaja keskpaigaks, ooperi video montaaž võtab aega tunduvalt vähem. Järgmise hooaja alguseks peaks Rahvusoper üllitama esimese täispika salvestuse Giuseppe Verdi ooperist "Nabucco".

Eino Tambergi "Cyrano de Bergerac" valmis pärast pooleaastast loomeprotsessi 1974. aastal. Ooper esietendus kaks aastat hiljem. Korra on teost lavastatud ka endisaegses Tšehhoslovakkias.

Täna on "Cyrano de Bergerac" ainus eesti algupärane ooper, mida võib Rahvusoperi repertuaaris kohata.

Tamberg kärbib partituuri

Tamberg on teinud oma hiihiteoses sageli muudatusi, eriti esimeses vaatuses, mille dramaturgiat peab veidi nõrgaks.

"Kõik muudatused toimusid materjali kokkutombamise eesmärgil," rääkis Tamberg. "Mõned numbrid lihtsalt pidurdasid dramaturgia loomulikku käiku."

Mõned mahakriipsutatud episoodid on muusikute soovitusel hiljem ooperisse tagasi toodud.

Ooperi ülekande eest maksab EBU Tambergile autoritasu. Honorari suuruse

arvutab maksja minutitariifi järgi.

Et ooperi ülekandel ja salvestusel oleks võimalikult kõrge tase, kaasab Rahvusoper meie jõududele lisaks kaks nimekat soome solisti Sauli Tiilikainen ja Mia Huhta, kes õpivad oma rolli vaid nendeks etendusteks.

Mõlemad välissolistid laulavad eesti keeles. Eesti solistidest on kandvamatesse rollidesse kinnitatud Jassi Zahharov ja Mati Kõrts.

Eesti muusika triumf

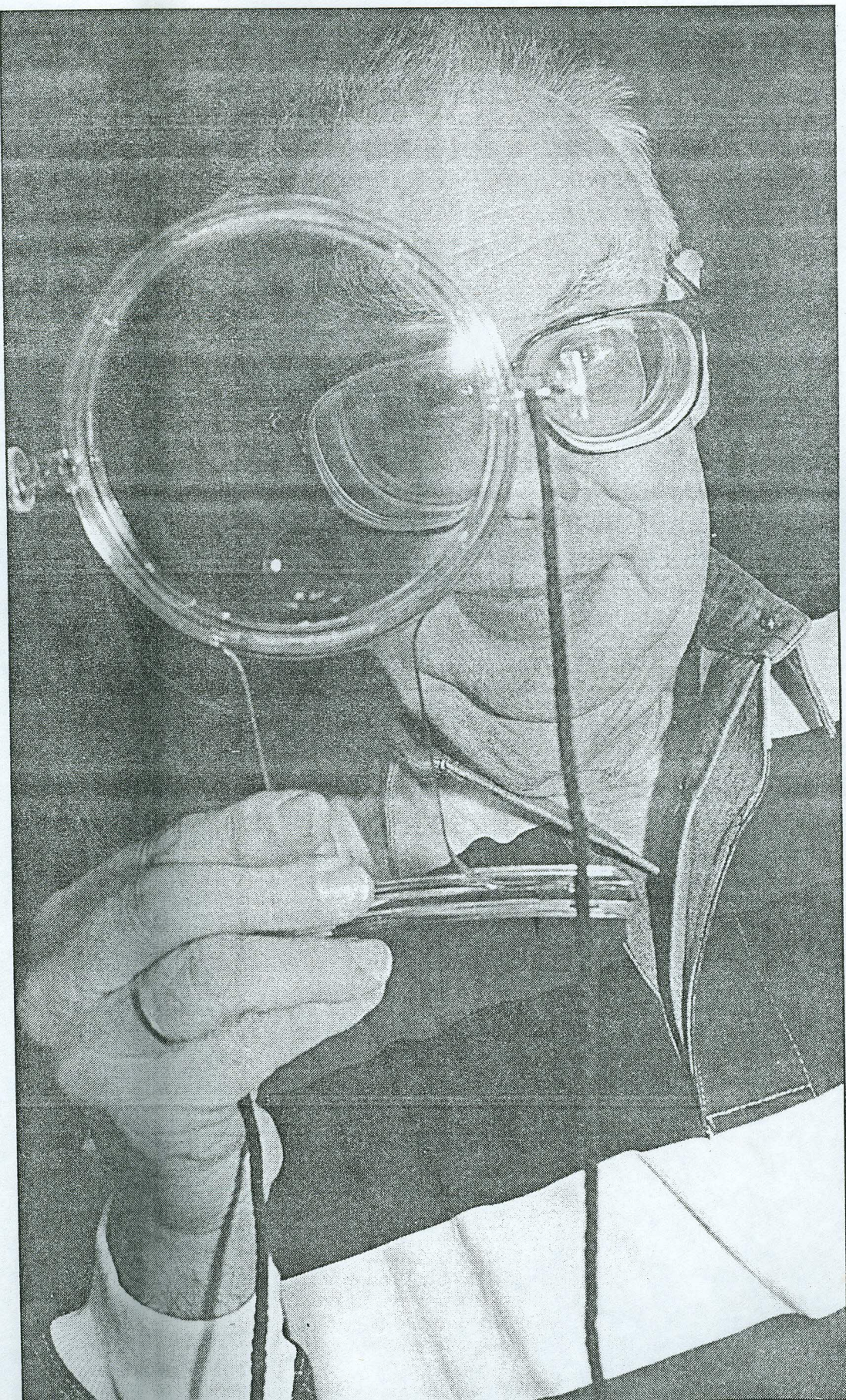
On tähelepanuväärne, et Tambergi "Cyrano de Bergerac" on üks hooaja neljast nüüdisaegsest ooperist, mida EBU oma liikmesmaade raadiokuulajatele üle kannab.

"See on suur tunnustus Eesti muusikale," nendivad ühest suust nii Paul Mägi kui ka Klassikaraadio direktor Tiia Teder, kelle korraldada on ülekande köögi-pool.

Tederi sõnul läheb ülekande korraldamine Rahvusoperile ja Eesti Raadiole maksma umbes 100 000 krooni, mis kulub üksnes Yleisradiost laenutatavate moodsate salvestusmikrofonide rentimiseks.

"Cyrano de Bergerac" tuleb Rahvusoperis ettekandele 23. ja 25. aprillil. Vajadusel kasutatakse salvestuseks ka 27. aprilli õhtut.

Reedel möödus prantsuse satiiriku Savinien Cyrano de Bergeraci sünnist 380 aastat.

TÄHELEPANELIK: "Cyrano de Bergeraci" looja Eino Tamberg ei ole oma teose edust hoolimata silmi partituurilt ära pööranud – uuendamist või kahandamist võib ooper helilooja sõnul väärida ka pärast plaadistamist.

ARNO SAARE foto